

برنجی سنه ۱۳۲۷ هـ کون صباحری نشر اولنور انسانیتته خادم دینی سیاسی عثمانلی غزته سیدر ۳۸ نومرو

ابونه فیثاتی

ممالک عثمانیه ابله بلغارستان بوسنه

هرساک مصر ، قبریس

و کرید ایچون

سنه ۱۲۰ آلتی آیلغی ۷۰

غروشدر

استانبول ایچون سنه لکی ۱۰۸

غروش

فولکلر

صاحب و مدیر مسئولی

قبریسلی درویش وحدتی

امور تحریریه ایچون مدیر مسئوله

مراجعت اولنور

آدره سی :

یرده باتانده ساقی بک مطبعه سی

دېلك هم عجز نښاندېږي، همده استغنايدوب
چېكېسه شو كشمېش اداره من اشنا سنده هانكي
بر مالیه ناظري كېسه كندوسې كې اظهار
عجز ايدرك هېچ برایش كورمه بېگه
مطلشد !!

نوكون اسباب ميدانده اېكن ، يو حالمزله
هېچ كېسه بزه امنيت ايدمه بېگې اعتراف
ايتمه من لازم كېركن ، ايكي ده برده دكړې بر
سدر اعظمزې مؤاخذه اېتك اضا فېر لادن
باشقه برشې دكلدر ، عارف اولمې بزه نقصا -
غزې بياحې بزه ، زيرا « كشي نقصاني پېلك
كې عرفان اولمه » كندې كندې بلرې ددو
آينه سنده كورنلر ، هېچ بر زمان فلاح بولمه من .
« بانق عثمانك بو كې استقراض يوزده اتې به
وېر مې ملكېته خدمت ايسه دېلك : ده عا حاس
مېوانده تصديق ايدلمېن يوزده يدې فاضلې
استقراض برخياندر ، براختكاردر .
كامل پاشا يوزده اتې فاضله استقراض تأمين
اېتمكه بر موفقيت قازانمشه بو غلبه يې كندې
كندې بېه قازانمشدر . چسونه يوزده يدې
فاضله استقراض اخيري عقد ايدنده اودر ،
بو ايكي استقراض ازان سنده زمان بېگمېش
اولسېدې »

عجبا زمان بېگم اېچون نه قدر سېدت لازم
كلر ؟ بو بزه طين رېقمز نمېن ايدم بېلر مې ؟
بر استقراض عقد اولمق اېچون دركار
اولمې لازم كلان بجران مالي ، بر كون اول
حكم فرما اېكن ، بر استقراض مقاوله ناهه سي
امضال دقېن صكوه ، او بجرانك زائل اولمې
مكن دكې ؟ بېوك مشالار ارامه نه حاجت !
بو بيو اواندرده بېله كوره بېلرز .

بر صوبي اتلامق اېچون بر قيون سور بېسي
مترده اېكن اېچولر نښان بردانه يې جسارت
ايدوب ده صوبي اتلامدېني كورن دېكلرې
اېچون ترده محبل قالر مې ؟ بررې اردنجه
صوبي اتلامه باشلامز لمې ، وياخود بر
اوركك حوان بېگمكه مترده بولمېني محبلن
بر دفعه كېچېه اولمې زحمتنه رغماً ارتق بلا

پروا او قورقدېني بزدن كېزمې ؟ طبق بو
قاعده شو استقراض حقدده تطبيق اولمېدر .
ودېنلېدر كه : استقراض اېتك ايسېدور دق لېكن
سرمابه داران امور داخيله و مالېه مزدن امېن اولمېد
قلرې اېچون ممكن اولمېدورې . كه : بو بر بجران
مالېدر . بررې بزمېه معامله يادېني - اما :
ضرر مزه امېش نه يايلم - كورونلجه ، دېكر
مستقر ضرر ده جسارت كلرك بزمېه معامله
يايق ايسېتمه ش . بزه اولمې ايله احتياجزه
مېني يوزده يدې فاضله بر استقراض عقد
ايتدك اما : شمدېلك احتياجز مندفع
اولمشدر ، يوزده اتې به وېر سه كر سېز ندېدېر
مقدار بررې استقراض ايدرز ، كې بيانات
مخفه ايله ، بر كون اول بجران اېچنده بولان
مالېه من بر كون صكوه مندفع اوله بېلر . بو
ايسه بېه اختيار صدر اعظمك موفقيت متوالېه
سه بر ضميمه مفتخوره در ، طنېنه قارشې بر
دېه بېگمزار سه « صو او يورد شمن او يوماز » دن
عبارتدر .

وحدتي

ورقه عاليه

وولقان فوراننده دوام ايتدكه فوهد سندن
صعود ايدن دوام حكمت ، هواي معرفده
بر اېنسانې كې تخلي ايدرك مزراع و خدان
قارنېه ، درلر ، جواهرلر ياغدر موه باشلادې .
اوت ، بيطرفانه عرض ايدم كه ذات
عالېرې كې اهل كالي جناب حق امت محمده
رهرو و رهبر اولمق خير التماس ... سرېنه
مظهر بېورسون آمېن . يالكر موجب حېرم
اولان بر جهتي عرض ايتكدرن و ارسته
بولنمه بېچم . اووه ، وولقان انتشاري آرزو
بېوران قارنېن كر امكز دن اثر تشويق
آرزو سنده بولنمكدر .

« آتم افندم بركره آينه حقيقت اولان
« وحدت وجود » مقاله مقدسه كره فقيرك
كوزي درجه سنده مدانظار دقت بېور سه كره .

وولقانك بو كې تشويق دردن قطعياً مستغني بولند .
بعضي مشاهده ايدرايد بېكر . واه اعظم ره قلام
باييور ، وولقاني القشلايورم قياس بېورمېكر .
بېم نه حديده ، حاجي مرحومك « بن نه مسيحي
نه مسيحادم : نفوق حقيقتده ارادتم »
بېوردېني زمرة ناجيه دنم . الحمد لله على كل
حال سوي الكفر والضلال . يالكر بويه بر
جريدۀ نفيسه نك مطالعه سندن حاصل ايدلمېك
جنېش وجدان ايله مست و مدھوش اولمق
بزلر كې حقيقت بر ستره صوندر بېكر رحيق
معرفك نشومېله سويليورم . بېه تكرار ايدوم كه
وولقان ، ي دست احترامه المق ارزوي شديدينده
بولانلره نسخۀ نفيسه يې بېشدر مكمه بېك بېن
بر زمانه دوچار مشكلات اوله جق درجه كلر
ما فو قنده بر كثرته انتشار ايدم بېكر . بوكا
امېن اوله بېلور سكر .

وولقانك اوتوز اوچ نومروسنده كې وحدت
وجود بېنديكرك نهايتنده « اكلا شلمېان نقطه لر
يا بجران و ياخود شفاهاً بزدن صور لمې
موجود » بېور يور سكر ؟ فقير كرده ،
« دردي جوق درو يشارك شرح ايدلمز اولوي
سويلمك ترك ايددركا كه دستور اولمېد . »
بيت مشهورې عرض ايدرك بو بېتك اوقافه
مقدسه كزه قبي جهنم تماس ايتدېكې
صورييورم . باسېز دن و ياخود قارنېن كر امكز دن
جوابه منتظر فرماق .

حاليچيلر كو شكنده ابن النافع
احمد اسعد

وولقان

حتمزه ابدال بېوريلان الفاظ تنظيمكارانه .
نك توصيفات علونك سكرتانه نك حېدا لايقي
اولمديغز مې هر مناسبت دوشدېكې بېساندن
كېر و بطور مدېغز حاليده بېه ارباب تقدرك درداي
التفاتلر نه مستغرق اولمېدېم . طرز تجرېر
تشويق آمېزانه لويېنه قارشې عرض شكران
في يالان ايتمكه برابر « استغفر الله » دېمكدر ده
كشديزې اله مېز . بعدما وولقانه كوندېله بېك
ورقه عاليه كرده بزمۀ اولان جله لرك براسلوب
ساده كده اولمسي نياز ايلرز .

« وولفانك انتشارى ارزويوران قارئین كرامكردن اثرنشويق ارزوسنده بولئورسكز. آئیم اقدام! پر كه اينه حقيقت اولان «وحدت وجود» مقاله مقدسه كزه فقيرك كوزى درجه سنده مدانظار دقت بيورسه كر وولفانك بوكي تشويقارندن مستغنى بولنديغى مشاهده ايدرايديكز » ديورسكز .

مقصوفين كرام ، وحدت وجود اعتباريله برخي بيانات و اثرمخسانده بولنديلر . و بولده برچوق منازل درميان ايستدیلر! تفرقه ، جمع ، جمع مع الفرق ، جمع الجمع ائمدى تفرقه ؛ نفس ايله افاق . معنويات ايله مادييات . اخرت ايله دنيايى ، باطن ايله ظاهرى ، بود ايله نمودى ، حق ايله خلقى برلشدرمكدركه ؛ فرق ايتمكدر .

جمع . « هو الاول والاخر والظاهر والباطن . قائما تولى قتم وجهه . وهو مكم اين ماكنتم . وما رمت اذ رمت ولكن اه رى . واه بكل شئ محيط . ونحن اقرب اليه من قبل الوزيد مدلولارنجيه ، هراشايله حقيقت نظريله باققدر . توحيد افعال و صفات وذات ايتمكدر .

فرق بلا جمع تعطيل مردوددر معتزله نك افعاله كي اعتقادي كي . جمع بلا فرق زندقدر . جبريه نك ينه افعاله كي تصوراتى كي . جمع مع الفرق ايسه هر فرد مسلم اوزرينه واجبدر . حقائق اسلاميه بولنلدر . فلاسفه حاضره ي صارسه حق ينه بولنلدر .

جمع الجمع ايسه فنانى الله ، جمع الجمع ومقاد مات ساره احتياي ؛ برلقمه تمكه ، بريودوم صويه ، احتياج جس اينديكي آنده فرقه سقوط ايدر . فرقه هيج بر بشر متصور دكلدر . مادامكه « كل شئ سببا قاتع سببا . وليس للانسان الا ماسى » بيورلشدنر . فرق مع الجمعه اولانلر ، ومقامات سائرندن نزل ايدنلر بيه اسباب ظاهرى به توساين نفسلرئ منع ايده . منزل قالديه ؛ بزم كي مبتدئلر ! دهادوغريسي ضررلر ! بونك ايجوندر كه ؛ وولفانك دوام انتشارى ارزو ايدنلرندن تشويقات لازمه ده

بولغاري رجا ايتمد . ليكن امان ديمدهم . امان ! ديه جلكرم امانى اكلايهلر اولونجهيه فقير امان ! بدردم . ليكن كيمه ؟

يالكرز دوامئ ارزو ايدنلر ، ديدم كه ؛ بو ، عني برشركت تجارى ديمكدر .

منفعى ايسه معنويدر . معنوى ديديكيم باعطاى حوادث ، ياخود ، ريقاظ . ايقاظ ديديكيم ده افاقياه عائددر . يوقسه بشقه برئى ! اكلاشليمه سين . اوت « وحدت وجود » مقاله مزه سرك درجه كرده مدانظار دقت ايتسه بدم وولفانك او كي تشويقارندن فطاميا مستغنى بولنديغى كوره جلكدم .

اكر اونظرليكز ، ايش وارده جفته وارده حق نظيره سي ايسه ، ائف اليبان مسرود ائمرئ نظر عتره المكز لارمدر . زيرا بزم ، صرف معنويات ايجون خلق اولونق ظن اولتمه سين !

ماديات له اوغراشقم مجبوريتدز . بر كه شواستابولمك مناظر طبيعيه وصناعيه سه جمع مع الفرق ؛ نظريله باقارسق نلر كورمه يز ؟ كوزل بر دكز ، هرايكى ساحلنده نظريله ياليلر ، اوتسه سنده ، بريسنده قوريلقلر . بوناراراسنده جايجا كوشكدر ، شاهه جبالنده كوزل اورما .

نلر ، موسم ، موسم ، نيجيه بيك درلم چيچكدر ، جوارنده جاملره مزين اطه جقلر . يلكنلر ، قاققلر ، زرهل زرهيزر واپورلر ، مليون مليون حيوانلر ، حور و غلمان اطلا . قه شاين انسانلر . اكر بونلر سعين اسبابه توساين چكسهلر ، مهوره لر برسته خرابلر . معرفت لر ينه جهائل قائم اولور . وشو صوك نظر حقيقتمزدن حصولة كله جك ذوقدن محروم اولورقد . واقعا برسر جك كوزللكي . بيك مزهر انجهدن . برليل ومقعر نوراني . بيك الكتريقل مختدن دها مزين ، دها ملون ايسده . صورت حقه ميدانه كلان بواحسن تقديمدهده قدرتك اثار فليسي كورنمك لازمدر .

ذاتاً انسان اقراط ايله قريطلدن وارسته اولورسه انسان كامل اولور . بنساء عليه نه معنويات ايجون ماديات ، نده ماديات له اوغرا . شمرق معنويات ترك ايدلميلدر .

« وولفانك اوتوز اوچنچي نومروسنده « وحدت وجود » بنديكنر نه ايتده » اكلا . شليميا نقطه لر تحرير آياخود شفاها بزدن سورلسي موجود » بيوربيورسكز . فقير كزده :

« دردى چوق درويشارك شرح ايلمنر اولولى سويلمك ترك ايدبدنر تا كه دستور اولمدهن » بيت مشهور ي عرض ايدهر لك بو بيتك اومقاله كزه قنئ جهتنن تماس ايتسيكي سوربيورم . ياسزدن ياقارئين كرامكردن جوابه منتظرم » دهر ك عاجز بيزه برمعمانك حالى تكليف بيوربيورسكز .

بزم ، اوليله بر قيده مراجعتمز . كندى ياز . دقلمزده شايد ، برسوۀ تفهم واقع اولويده قيل وقالى موجب اوله جق اولورسه اول امرده بزدن سؤال اولسون . شايت خلتده اظهار عجز ايدرسه لك اووقت ديدى قوديله حقارى اواسون ديمك ايتسه لك .

ذات عالي قاضلانلرئ ، ظن ايدرسه م مقصد عاجز يه تماس ايتمان برسؤالده بولنديكز . مع مافيه بوده مسلكزه هر صورت له موافقدر . ظن ايدرم او بيت ، اومقاله مزك صوك ستونك يديجي وسكزنجي سطر لر ينه تماس ايدر .

اسكى زمانلرده ، معماره ، سرلره رغبت ايدلديكي دورلرده ، معمارلقلر ايدنلر . معماري بر قاج صورت له حل ايتدكدن صكره اصل مقصد ، نندن عبارت اولديغى شاعر كتم ايدرك هر صورت حل ايدلديجه شاعر انكار ايدر . الصوك نقطه كه : ائدن باشقيسى صاحب معمار دى بيلمز ، برئى طرفندن اوده حل ايدلديجه اوده تسليمه مجبور قاله جنى طبعي اولديكي كي بزه اومقاله مزده كي نقاطك لك مناسب اولاننى صوك ستونك ۸۷۷ نجى سطر . لرئ بولقد .

احتياكه ؛ قارئين كرامده مراق ايدرك سزه بر جواب اعضا ايدنلر ، ايتلر سه سزدن بكلام .

هيئت محترمه مبعوثانك نظر دقتنه :

مجلس رسومات

دور سابقده برخيا تخته دن بشقه برئى